

**ศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560
ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขานครศรีธรรมราช**

สุพัตรา มั่นสชล และ นลินี ทินนาม

หลักสูตรบริหารธุรกิจ (การเงิน) สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช 80161

[nalinee.t2514@gmail.com](mailto:nalineet2514@gmail.com)

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขานครศรีธรรมราช ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มสินเชื่อของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2560 – ธันวาคม 2560 จำนวน 83 คน โดยการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก

ผลการศึกษา พบว่า ผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขานครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจที่ขอกู้ในครั้งนี้ 10 ปีขึ้นไป มีประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงิน 10 ปีขึ้นไป ไม่เคยผิดนัดชำระหนี้ มีความสามารถในการชำระหนี้สูง ใช้เงินทุนในการดำเนินธุรกิจจากการกู้มากกว่าเงินทุนส่วนตัว และใช้บริการค้ำประกันวงเงินกู้จากบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้กู้ในโครงการฯ มีจุดแข็งเกี่ยวกับศักยภาพในการชำระหนี้ 2 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติของผู้กู้ (Character) ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ ประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงิน และประวัติการชำระหนี้ และด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) ซึ่งพิจารณาจากความสามารถในการทำกำไรเพื่อไปชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย แต่อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยพบประเด็นที่ธนาคารต้องพึงระวัง 2 ด้าน คือ ด้านเงินทุน (Capital) ซึ่งพิจารณาจากแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ และด้านหลักประกัน (Collateral) ซึ่งพิจารณาจากหลักทรัพย์หรือสิ่งที่ผู้กู้นำมาค้ำประกันเงินกู้ โดยผลการวิจัยนี้ ธนาคารสามารถนำไปใช้ในการวางแผนหาแนวทางควบคุมดูแลและติดตามการชำระหนี้ของผู้กู้ในโครงการนี้ เพื่อให้ผู้กู้สามารถชำระหนี้ได้อย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยไม่ก่อให้เกิดหนี้เสียต่อธนาคาร

คำสำคัญ: การชำระหนี้, โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560, ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

บทนำ

ในปัจจุบันวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับความสนใจจากสถาบันการเงินทั่วประเทศ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายผลักดันการดำเนินธุรกิจของ SMEs อย่างเห็นได้ชัด ที่ผ่านมามีได้อนุมัติวงเงินช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับผลกระทบหรือความเสียหายจากเหตุอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ให้สามารถปรับปรุง ฟื้นฟู และมีเงินทุนหมุนเวียนในกิจการเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2560 โดยมีวงเงินโครงการ จำนวน 5,000 ล้านบาท กู้สูงสุดไม่เกิน 15 ล้านบาทต่อราย (ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย, 2560) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธนาคาร) ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐจึงรับนโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติ โดยที่การดำเนินการตามนโยบายนี้ มีประเด็นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นกังวล คือปัญหาเรื่องความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งพบว่า SMEs ส่วนหนึ่งไม่มีความสามารถในการปรับตัวทำให้เสียความสามารถในการแข่งขันและกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ดังนั้น เพื่อให้ธนาคารสามารถดำเนินการนโยบายของรัฐบาลได้ ในขณะเดียวกันก็ไม่ขัดแย้งต่อหลักเกณฑ์ของธนาคาร

แห่งประเทศไทย ธนาคารจึงควรนำหลักการวิเคราะห์สินเชื่อเชิงคุณภาพ คือ หลักการวิเคราะห์ 5'C ซึ่งประกอบไปด้วย Character, Capacity, Capital, Collateral และ Condition มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อพิจารณาถึงศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและติดตามดูแลลูกหนี้ เพื่อไม่ให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อธนาคาร ซึ่งธารณี พุทธิวิบูลย์ (2553) ได้อธิบายหลักการวิเคราะห์ 5'C ว่าเป็นหลักการที่ใช้พิจารณาว่าผู้มาขอกู้มีค่าควรแก่การให้สินเชื่อหรือไม่ ซึ่ง 5'C ประกอบด้วย 1) Character หรือคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ หมายถึง อุปนิสัยใจคอ และพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อ โดยจะพิจารณาว่ามีความเต็มใจที่จะชำระหนี้มากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากคุณสมบัติทั่วไป เช่น อุปนิสัยทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว อายุ นิติภาวะ การค้า สังคม ความซื่อสัตย์ ชื่อเสียงส่วนตัว เป็นต้น นอกจากนั้นควรพิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตัวด้วย เช่น ความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์ ความคิดความอ่าน ความรับผิดชอบด้านนิติกรรม เป็นต้น ลักษณะส่วนตัวของลูกค้ำ เป็นการมองภาพรวมของผู้กู้ว่าเป็นคนอย่างไร มีอุปนิสัยอย่างไร 2) Capacity หรือความสามารถในการชำระหนี้ หมายถึง สมรรถภาพในการหารายได้เพื่อนำมาชำระหนี้ ในกรณีนิติบุคคล จะพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้บริหาร แผนการบริหารงาน แผนการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย วัตถุประสงค์ในการใช้เงิน และงบการเงิน เป็นต้น 3) Capital หรือเงินทุน หมายถึง ส่วนของสินทรัพย์ที่มีมากกว่าหนี้สิน โดยดูจากอัตราส่วนกำไร/ทุน และอัตราส่วนหนี้สิน/ทุน 4) Collateral หรือหลักประกัน หมายถึง การค้ำประกันการกู้โดยมีหลักทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงเรือน สิทธิการเช่า พันธบัตร ฯลฯ หรือบุคคลที่เชื่อถือได้มาค้ำประกัน 5) Condition หรือสภาพทางเศรษฐกิจ หมายถึง สถานการณ์โดยทั่วไป ภายใต้การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งเทคโนโลยี สังคม กฎหมาย การเมือง ภาษี การตลาด เทคโนโลยีการผลิต เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันในการวิเคราะห์สินเชื่อสำหรับผู้กู้ที่มีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ ก็จะมีการวิเคราะห์ C ตัวที่ 6 คือ Country หรือประเทศที่ติดต่อดู ซึ่งเป็นการพิจารณาฐานะเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศที่ติดต่อดู โดยที่ Character, Capacity, Capital, Collateral เป็นปัจจัยที่เกิดจากศักยภาพของผู้กู้เอง หรือเรียกว่าเป็นปัจจัยภายใน ส่วน Condition และ Country จัดเป็นปัจจัยภายนอกกิจการที่ผู้กู้ควบคุมไม่ได้แต่ส่งผลกระทบต่อภารกิจงานของผู้กู้ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำหลักการวิเคราะห์ 5'C โดยนำเฉพาะปัจจัยภายใน คือ Character, Capacity, Capital, Collateral ไปประเมินศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้สินเชื่อโครงการฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขานครศรีธรรมราช เพื่อประโยชน์ต่อการควบคุมและติดตามลูกหนี้ ตลอดจนใช้ในการวางแผนการปล่อยสินเชื่อในครั้งต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 จำนวน 104 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 จำนวน 83 ตัวอย่าง ซึ่งได้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวทางของ Taro Yamane' ในกรณีที่ทราบประชากรที่ศึกษา ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับค่าคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 โดยใช้สูตรดังนี้

สูตรการหาขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

โดยที่	n	หมายถึง จำนวนของขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
	N	หมายถึง จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา
	E	หมายถึง ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (เท่ากับ 0.05)

เมื่อแทนค่า จะได้ $n = \frac{104}{1+104(0.05^2)} = 82.54 = 83$ คน

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Yamane' ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 82.54 หรือ 83 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบเก็บข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลจากแฟ้มสินเชื่อของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขานครศรีธรรมราช เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มสินเชื่อของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขานครศรีธรรมราช จำนวน 83 ราย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ จากการรวบรวมจากเอกสาร ตำราวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ จะวิเคราะห์ศักยภาพในการชำระหนี้ โดยใช้หลักวิเคราะห์ 5'C เพื่อให้ทราบถึงข้อสรุปเกี่ยวกับศักยภาพในการชำระหนี้

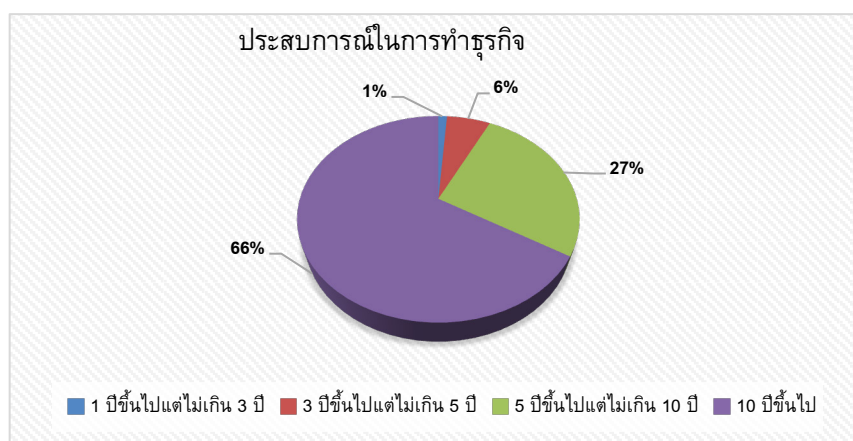
ผลและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้กู้จำนวน 83 คน มาวิเคราะห์โดยใช้หลักการวิเคราะห์สินเชื่อเชิงคุณภาพ คือ หลักวิเคราะห์ 5'C ซึ่งประกอบด้วย Character, Capacity, Capital, Collateral และ Condition ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. Character หรือ คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับ Character ใน 4 ด้าน ได้แก่ ประสิทธิภาพในการทำธุรกิจ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจที่ขอกู้ ประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงินในช่วงที่ผ่านมาของผู้กู้ และการผิณฑ์ชำระหนี้ของผู้กู้ รายละเอียดดังต่อไปนี้

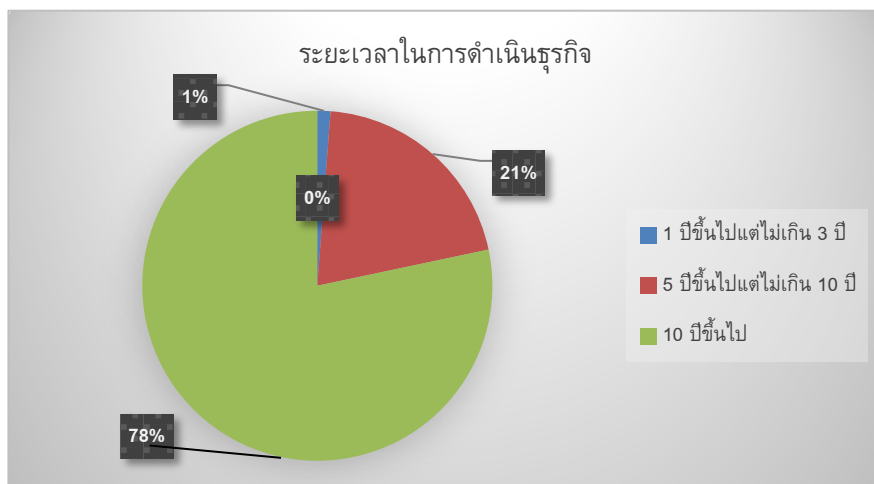
1.1 ประสิทธิภาพในการทำธุรกิจของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ซึ่งแสดงให้เห็นดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ประสิทธิภาพในการทำธุรกิจที่ขอกู้ในครั้งนี้

จากภาพที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจที่มาขอกู้ในครั้งนี้ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27 มีประสบการณ์ 3 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6 และมีประสบการณ์ 1 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 3 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

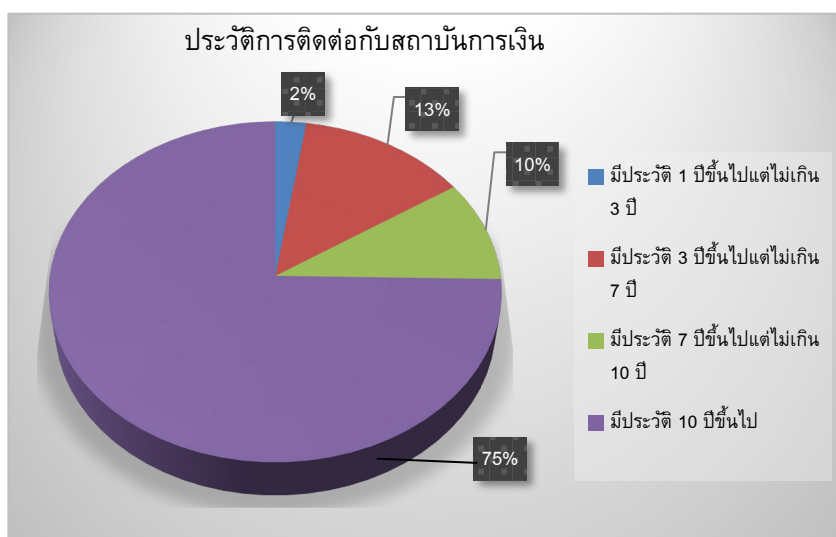
1.2 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ซึ่งแสดงให้เห็นดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจที่ขอกู้

จากภาพที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจที่มาขอกู้ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 78 รองลงมาคือ มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 5 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21 และมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 1 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 3 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

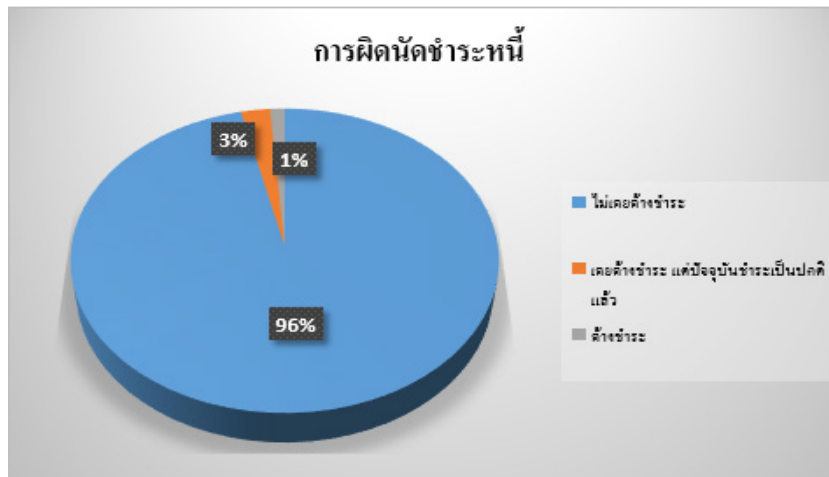
1.3 ประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงินในช่วงที่ผ่านมาของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ซึ่งแสดงให้เห็นดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงินในช่วงที่ผ่านมา

จากภาพที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ส่วนใหญ่มีประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงินในช่วงที่ผ่านมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมาคือ มีประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงินในช่วงที่ผ่านมา 3 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 7 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13 มีประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงินในช่วงที่ผ่านมา 7 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10 และมีประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงินในช่วงที่ผ่านมา 1 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 3 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2 ตามลำดับ

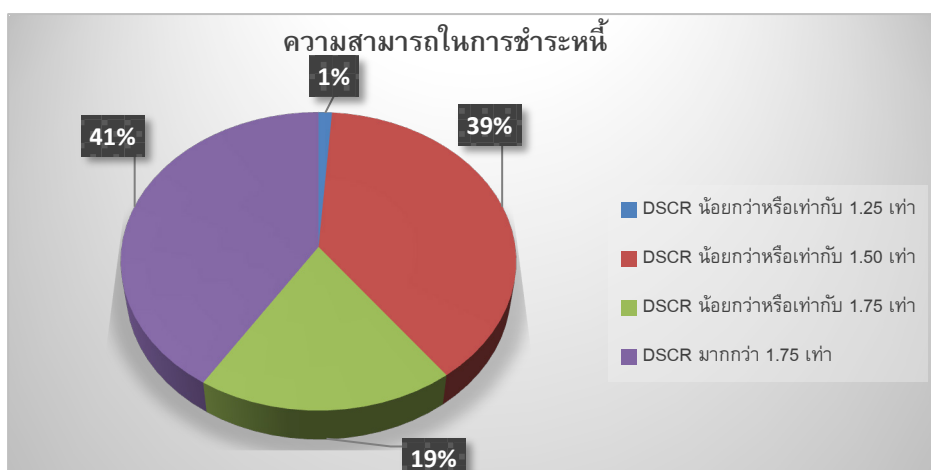
1.4 การผิณัดชำระหนี้ของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ซึ่งแสดงให้เห็นดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 การผิณัดชำระหนี้ของผู้กู้

จากภาพที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ส่วนใหญ่ไม่เคยค้างชำระ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 96 รองลงมาคือ เคยค้างชำระ แต่ปัจจุบันชำระเป็นปกติแล้ว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3 และค้างชำระ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1

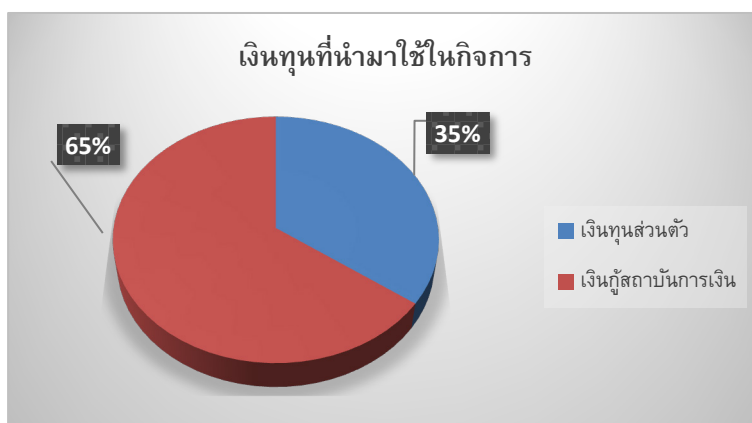
2. Capacity หรือ ความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากอัตราส่วนวัดความสามารถในการชำระหนี้ (Debt Service Coverage Ratio: DSCR) ของผู้กู้ในปีที่ขอกู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 โดยอัตราส่วน DSCR นี้ เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดว่าผู้กู้มีกำไรเหลือเพียงพอที่จะชำระหนี้ทั้งในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยเพียงพอหรือไม่ รายละเอียดดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 อัตราส่วนวัดความสามารถในการชำระหนี้ (DSCR) ของผู้กู้ในปีที่ขอกู้ (ปี 2560)

จากภาพที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ส่วนใหญ่มี DSCR มากกว่า 1.75 เท่า จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 41 รองลงมาคือ มี DSCR น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 เท่า จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 39 มี DSCR น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.75 เท่า จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 19 และมี DSCR น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.25 เท่า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

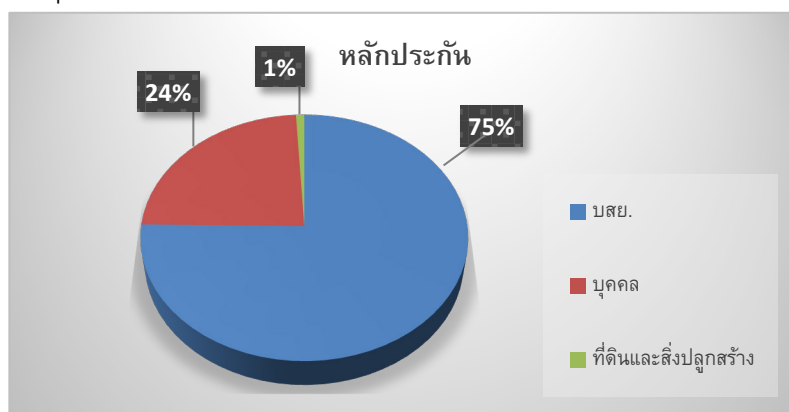
3. Capital หรือ เงินทุนในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในด้านเงินทุนที่นำมาใช้ในกิจการของผู้กู้ โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 โดยแบ่งเป็นเงินทุนส่วนตัว และเงินทุนจากการกู้ยืมสถาบันการเงิน รายละเอียดดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 เงินทุนที่นำมาใช้ในกิจการ

จากภาพที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ส่วนใหญ่นำเงินกู้จากสถาบันการเงินมาใช้เป็นเงินทุนในกิจการ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 65 และนำเงินทุนส่วนตัวมาใช้เป็นเงินทุนในกิจการ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 35

4. Collateral คือ หลักประกันในการกู้ ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลในด้านหลักประกันที่ใช้ในการค้ำประกันวงเงินกู้ของผู้กู้ในโครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ซึ่งแสดงให้เห็นดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 หลักประกันที่ใช้ในการค้ำประกันวงเงินกู้

จากภาพที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ส่วนใหญ่ใช้บริการค้ำประกันสินเชื่อของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ในการค้ำประกันวงเงินกู้ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 75

รองลงมาคือ ใช้บุคคลในการค้ำประกันวงเงินกู้ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24 และใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในการค้ำประกันวงเงินกู้ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อค้นพบเกี่ยวกับศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขานครศรีธรรมราช ดังนี้

จุดแข็งเกี่ยวกับศักยภาพในการชำระหนี้

จากผลการวิจัยพบว่าผู้กู้มีจุดแข็งในด้าน Character หรือ คุณสมบัติ และด้าน Capacity หรือความสามารถในการชำระหนี้ รายละเอียดดังนี้

1. **ด้าน Character** ผู้กู้มีคุณสมบัติที่ดี เนื่องจากผู้กู้มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจมาเป็นเวลานาน ซึ่งธุรกิจได้ดำเนินมานานกว่า 10 ปี สามารถทำให้ลูกค้าเชื่อมั่นในสถานประกอบการและเป็นที่รู้จักแก่กลุ่มลูกค้า ผู้กู้จึงสามารถขายสินค้าและบริการได้ ทำให้มีรายได้เพียงพอที่สามารถนำมาชำระหนี้ที่ขอกู้ได้ ซึ่งผู้กู้มีประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงินในช่วงที่ผ่านมาเป็นระยะเวลา 10 ปี ขึ้นไป แสดงให้เห็นว่าผู้กู้มีความน่าเชื่อถือในมุมมองของสถาบันการเงินต่างๆ ที่ยินยอมให้เงินกู้แก่ผู้กู้ อีกทั้งผู้กู้โดยส่วนใหญ่ไม่เคยผิดนัดชำระหนี้อีกด้วย

2. **ด้าน Capacity** ผู้กู้มีความสามารถในการชำระหนี้สูง เนื่องจากมีกำไรเหลือเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ทั้งในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ย

ข้อพึงระวัง

จากผลการวิจัย พบว่า ประเด็นที่ธนาคารต้องพึงระวังเกี่ยวกับศักยภาพในการชำระหนี้ของผู้กู้ ซึ่งต้องอาศัยการติดตามอย่างใกล้ชิด คือ ในด้าน Capital หรือเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ และ Collateral หรือหลักประกันในการกู้ยืมรายละเอียดดังนี้

1. **ด้าน Capital** ผู้กู้ส่วนใหญ่ใช้เงินกู้ในการดำเนินธุรกิจมากกว่าเงินทุนส่วนตัว อาจเกิดความเสี่ยงที่จะไม่สามารถชำระหนี้ได้ หากการดำเนินธุรกิจมีปัญหา

2. **ด้าน Collateral** ผู้กู้ส่วนใหญ่ใช้ บสย. ในการค้ำประกันวงเงินกู้ แสดงว่าผู้กู้ไม่มีหลักประกันที่เป็นสินทรัพย์ในการชำระหนี้ ถือเป็นความเสี่ยงหนึ่งของธนาคาร นอกจากนั้นการใช้บริการค้ำประกันเงินกู้จาก บสย. จะต้องเสียค่าธรรมเนียมในการค้ำประกัน ทำให้ผู้กู้มีต้นทุนทางการเงินที่สูงขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถชำระหนี้ได้

สรุปผลการวิจัย

ผู้กู้โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560 ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขานครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีศักยภาพสูงในการชำระหนี้ เนื่องจากมีจุดแข็งในด้านคุณสมบัติ (Character) และด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) ซึ่งพิจารณาจากการที่ผู้กู้ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจที่ยาวนานเกินกว่า 10 ปี มีประวัติการติดต่อกับสถาบันการเงินเกินกว่า 10 ปีเช่นกัน ส่วนใหญ่ไม่เคยผิดนัดชำระหนี้ อีกทั้งยังมีความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในเกณฑ์สูง แต่อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่ทางธนาคารต้องพึงระวังในด้านเงินทุน (Capital) และด้านหลักประกัน (Collateral) เนื่องจากผู้กู้ส่วนใหญ่ใช้เงินทุนในการดำเนินธุรกิจจากเงินกู้ ซึ่งถือเป็นความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งผู้กู้ส่วนใหญ่ไม่มีสินทรัพย์ที่จะนำมาเป็นหลักประกัน แต่จะมีการใช้บริการค้ำประกันเงินกู้จาก บสย. ในการค้ำประกันวงเงินกู้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้กู้ไม่มีหลักประกันที่เป็นสินทรัพย์ในการชำระหนี้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อธนาคารหากผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ในอนาคต นอกจากนั้นยังทำให้ผู้กู้มีต้นทุนทางการเงินที่สูงขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถชำระหนี้ได้ จากผลการวิจัยนี้ธนาคารสามารถนำไปใช้ในการวางแผนหาแนวทางในการควบคุมดูแลและติดตามการชำระหนี้ของผู้กู้ในโครงการนี้ เพื่อให้ผู้กู้สามารถชำระหนี้ได้หมดสิ้นอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ไม่ก่อให้เกิดหนี้เสียต่อธนาคาร อันจะส่งผลในเชิงลบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณวิศวรรณ ดำโอ เจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการตลาด และพนักงานทุกท่านในธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขานครศรีธรรมราช เป็นอย่างสูงที่สนับสนุนข้อมูลที่มีคุณค่าต่อการทำวิจัย งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ เคลือบหิรัญ. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (วิทยาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- ดารณี พุทธิวิบูลย์. (2553). *การจัดการสินเชื่อ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย. *สินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560*. สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2561 จากเว็บไซต์: <https://www.smebank.co.th/fund>
- เสาวณีย์ ณ นคร. (2557). พฤติกรรมการบริโภค การเป็นหนี้ และคุณภาพชีวิตของชาวประมงทะเลในตำบลลิซล อำเภอลิซล จังหวัดนครศรีธรรมราช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร).